

W wielu kościołach, zwłaszcza tych o tradycji bardziej klasycznej, można zauważyć dwie świece zapalone po obu stronach tabernakulum. Nie są to zwykłe elementy dekoracyjne ani tylko symboliczne światła – są to „świadkowie”, głosy płomieni, które mówią językiem czci, wiary i tajemnicy. Ich obecność, często niezauważana lub traktowana jako „tradycyjny dodatek”, kryje w sobie głębokie teologiczne i duchowe znaczenie, które może przemówić również do nas, ludzi XXI wieku, jeżeli nauczymy się słuchać.

Historia: od światła do Światła Wiecznego

Używanie świec w liturgii ma swoje korzenie w najstarszych wiekach chrześcijaństwa. Początkowo służyły praktycznemu celowi – oświetlaniu katakumb i domowych miejsc modlitwy. Z czasem, gdy chrześcijaństwo wyszło z ukrycia, świece zaczęły nabierać charakteru sakralnego. Światło symbolizowało Chrystusa – „Światłość światła” (J 8,12) – i w naturalny sposób znalazło swoje miejsce przy Najświętszym Sakramencie.

W okresie średniowiecza obecność świec przy tabernakulum była już powszechna. Były one znakiem czuwania, adoracji i ciągłej obecności. Zapalone świece mówiły: „Pan jest tutaj”. Praktyka umieszczania dwóch świec po obu stronach tabernakulum rozwinęła się szczególnie w Kościele łacińskim, gdzie liczba i pozycja świec miały znaczenie liturgiczne i mistyczne.

Świadkowie Obecności: teologia płomienia

Dlaczego dwie świece? Dlaczego właśnie po obu stronach tabernakulum?

W tradycji katolickiej liczby mają znaczenie. Dwa płomienie reprezentują dwóch świadków – echo słów Pisma Świętego: „*Na słowie dwóch lub trzech świadków opierać się będzie każda sprawa*” (Mt 18,16). Te dwa płomienie są niczym strażnicy, którzy nieustannie wskazują na żywą obecność Chrystusa w tabernakulum – nie jako symbolu, nie jako wspomnienia, ale jako rzeczywistej, cielesnej obecności: *Corpus Christi*.

Świece te są niczym aniołowie adorujący z obu stron Arki Przymierza – tylko że teraz Arką jest Tabernakulum, a wewnątrz wypełnione nie prawem kamiennym, ale samym Bogiem wcielonym.

Obecność Realna: płomień, który nie gaśnie

W świecach tych nie chodzi tylko o światło. Chodzi o ofiarę. Wosk, który się spala, symbolizuje Chrystusa, który oddaje siebie. Knot, który płonie, przypomina o duszy w modlitwie. I płomień, który wznosi się ku górze – to znak nadziei i nieustannej adoracji.

Nie są to świece dekoracyjne. Są to płomienie świadczące o tajemnicy. Gdy tabernakulum zawiera Najświętszy Sakrament, świeca (lub świeczniki) są zapalane jako wyraz czci i wyznania wiary. Tradycja katolicka naucza, że obecność Jezusa w Eucharystii jest „rzeczywista, prawdziwa i substancjalna” (Sobór Trydencki). Nie jest to więc symbol – to realna obecność Boga pośród nas.

Dwa płomienie przypominają również o naturze eucharystycznej obecności: Chrystus jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem. Boskość i człowieczeństwo – dwa płomienie tej samej tajemnicy.

Jak płomienie mówią dzisiaj?

W świecie coraz bardziej odchodzącym od sacrum, zapomnienie o świecach przy tabernakulum może wydawać się drobiazgiem. Ale w rzeczywistości jest znakiem głębszej utraty wrażliwości na obecność Bożą. W wielu współczesnych kościołach zredukowano ilość symboli, uproszczono liturgię, a czasem nawet usunięto widoczne tabernakula z centralnego miejsca świątyni. W takim kontekście płomień świecy staje się proroczym znakiem: w ciszy, mówi więcej niż tysiące słów.

Praktyczny przewodnik teologiczno-duszpasterski

1. Gdzie należy umieścić świece?

Po obu stronach tabernakulum, symetrycznie, najlepiej na stałych świecznikach. W tradycji łacińskiej dopuszcza się również możliwość zawieszenia lamp oliwnych, ale świeca parafinowa (lub z wosku pszczelego) pozostaje standardem.

2. Kiedy zapalać?

Zawsze, gdy w tabernakulum znajduje się Najświętszy Sakrament. Nawet poza Mszą Świętą, płomień świadczy o obecności Chrystusa. W nocy można pozostawić jedną świecę symboliczną – tzw. „wieczną lampkę”.

3. Jakie świece?

Najbardziej odpowiednie są świece z naturalnego wosku – symbol czystości i ofiary. Dwie – nie jedna, nie trzy. Dwie, jak dwóch uczniów idących do Emaus, którzy rozpoznali Jezusa przy łamaniu chleba.

4. Co oznaczają dla wiernych?

Zachętę do ciszy, adoracji, skupienia. Dla przechodzących – przypomnienie, by przyklęknąć. Dla sprzątających – ostrzeżenie: „To miejsce jest święte”. Dla duszy – pokarm: „Chleba

żywego, który zstąpił z nieba” (J 6,51).

5. Jak to odnieść do życia codziennego?

Można zapalać świece również w domu, przy ikonie lub krzyżu, w czasie modlitwy. Dwie świece mogą przypominać nam, że modlimy się nie tylko słowami, ale całym sobą. I że w centrum naszego życia powinna być obecność Boża – tak jak tabernakulum jest centrum świątyni.

Cytat biblijny na zakończenie

„Twoje słowo jest lampą dla moich stóp i światłem na mojej ścieżce” (Ps 119,105)

Ale w Eucharystii nie tylko Słowo – sam Bóg staje się Światłem. Nie zapominajmy o tym. Dwie świece przy tabernakulum to więcej niż tradycja. To dwie dusze płonące miłością ku Temu, który jest, który był i który przychodzi.

Niech i nasze życie stanie się takim płomieniem.